

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
รับที่... ๒๙๘๕ ลงวันที่... ๑๗.๐๕.๒๕๖๔

ที่ นร ๑๐๔/๑๗๐๓

สำนักงานสภาพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๑ กันยายน

๑ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ภาวะสังคมไทยไตรมาสสี่และภาพรวม ปี ๒๕๖๓

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี ๑ ฉบับ

๒. รายงานภาวะสังคมไทยไตรมาสสี่และภาพรวม ปี ๒๕๖๓ จำนวน ๕ เล่ม

ด้วย สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติขอเสนอเรื่องภาวะสังคมไทยไตรมาสสี่และภาพรวม ปี ๒๕๖๓ มาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๒) รวมทั้งเป็นการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ในด้าน (๖) การบริหารราชการแผ่นดิน ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสุพัฒนพงษ์ พันธ์มีเชาว์) กำกับบริหารราชการสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว โดยมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ความเคลื่อนไหวทางสังคมไตรมาสสี่และภาพรวม ปี ๒๕๖๓

๑.๑ การจ้างงานปรับตัวดีขึ้น แต่อัตราการว่างงานอยู่ในระดับสูง และชั่วโมงการทำงาน(A)

ยังต่ำกว่าภาวะปกติ

ไตรมาสสี่ ปี ๒๕๖๓ กำลังแรงงานเพิ่มขึ้น โดยมีจำนวนหักสิน ๓๙.๑ ล้านคน เพิ่มขึ้นจาก ๓๙.๐ ล้านคน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๙ ในช่วงเดียวกันของปีก่อน จากการเคลื่อนย้ายเข้าสู่ตลาดแรงงานของกลุ่มผู้อยู่บ่อกำลังแรงงานโดยเฉพาะในกลุ่มทำงานบ้าน ซึ่งแรงงานกลุ่มนี้เข้ามาเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ การจ้างงานเพิ่มขึ้น มีจำนวน ๓๙.๓ ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๒ จากการขยายตัวของการจ้างงานภาคเกษตรกรรมร้อยละ ๓.๔ ขณะที่ในภาคเกษตรกรรมมีการจ้างงานเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๖ โดยสาขาที่ขยายตัว ได้แก่ สาขาวิชาช่าง/เก็บสินค้า สาขาก่อสร้าง รวมทั้งสาขาโรงแรม/ภัตตาคาร การว่างงานมีแนวโน้มดีขึ้น อัตราการว่างงานเท่ากับร้อยละ ๑.๙๖ ลดลงจากร้อยละ ๑.๙๕ และร้อยละ ๑.๙๐ ในไตรมาสสอง และไตรมาสสามตามลำดับ เช่นเดียวกับผู้รับประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงานรายใหม่มีจำนวนลดลงมากจาก ๗๗,๘๘๗ คนในเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๓ เหลือ ๖๔,๗๖๐ คนในเดือนธันวาคม ๒๕๖๓ สะท้อนให้เห็นถึงการจ้างงานในระบบที่ปรับตัวดีขึ้น ชั่วโมงการทำงานยังต่ำกว่าภาวะปกติ โดยชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยภาคเอกชน เท่ากับ ๔๕.๔ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ลดลงเมื่อเทียบกับ ๔๖.๔ ชั่วโมงต่อสัปดาห์จากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน แต่ปรับตัวดีขึ้นจาก ๔๕.๒ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ในไตรมาสก่อน ด้านการทำงานล่วงเวลา (ทำงานมากกว่า ๕๐ ชั่วโมงต่อสัปดาห์) ลดลงร้อยละ ๒.๙ มีจำนวนเท่ากับ ๖.๔ ล้านคน จาก ๖.๖ ล้านคน ในช่วงเดียวกันของปีก่อน

/ตลอดปี...

ตลอดปี ๒๕๖๓ ตลาดแรงงานได้รับผลกระทบจาก COVID-19 ทำให้อัตราการว่างงานเพิ่ม และชั่วโมงการทำงานลดลง โดยกำลังแรงงานในปี ๒๕๖๓ มีจำนวนหักสิน ๓๘.๕ ล้านคน หรือขยายตัวร้อยละ ๑.๐ การจ้างงานขยายตัวร้อยละ ๐.๒ จากการจ้างงานนอกภาคเกษตรกรรมขยายตัวร้อยละ ๐.๓ ส่วนการจ้างงานภาคเกษตรกรรมลดลงร้อยละ ๐.๑ อัตราการว่างงานปี ๒๕๖๓ อยู่ในระดับสูงที่ร้อยละ ๑.๖๙ เพิ่มจากปี ๒๕๖๒ ที่ร้อยละ ๐.๙๙ และชั่วโมงการทำงานโดยเฉลี่ยลดลง โดยชั่วโมงการทำงานภาคเอกชนอยู่ที่ ๔๓.๒ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ลดลงจาก ๔๕.๘ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือลดลงร้อยละ ๕.๗ ขณะที่แรงงานที่ทำงานล่วงเวลา (ทำงานมากกว่า ๕๐ ชั่วโมงต่อสัปดาห์) มีจำนวนลดลงร้อยละ ๑๗.๑ ซึ่งส่วนหนึ่งทำให้แรงงานมีรายได้ลดลงและอาจไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ ทั้งนี้ จากข้อมูลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนช่วงครึ่งปี ๒๕๖๓ พบว่า ครัวเรือนมีรายได้ ๒๓,๖๑๕ บาท ปรับตัวลดลงจากปี ๒๕๖๒ ที่มีรายได้ ๒๖,๓๗๑ บาท หรือมีรายได้ลดลงร้อยละ ๑๐.๔๔

ปัจจัยเสี่ยงด้านแรงงานปี ๒๕๖๔ ได้แก่ (๑) ความไม่แน่นอนของการระบาดของ COVID-19 ระลอกใหม่และผลกระทบต่อเศรษฐกิจ หากมีการระบาดระลอกใหม่จะส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการโดยเฉพาะกลุ่มที่ยังไม่พื้นตัวจากการระบาดในรอบแรก อาจจะปรับลดตำแหน่งงานลง หรือปรับเปลี่ยนรูปแบบการจ้างงาน โดยเฉพาะแรงงานในสถานประกอบการขนาดเล็กสาขาโรงแรม/ภัตตาคาร ค้าปลีกและค้าส่ง ขณะที่ผู้ประกอบอาชีพอิสระจะมีรายได้ลดลงจากการชะลอตัวของการบริโภคภาคเอกชน ทั้งนี้ หากยังไม่สามารถควบคุมสถานการณ์การระบาดได้ รวมทั้งมีความล่าช้าในการได้รับวัคซีน และกระจายให้กับประชาชน แรงงานอาจได้รับผลกระทบที่รุนแรงและยาวนานขึ้น (๒) สถานการณ์ภัยแล้ง จำกปริมาณน้ำในเขื่อนที่มีปริมาณลดลงต่อเนื่องตั้งแต่ปี ๒๕๖๒ ทำให้ปริมาณน้ำดันทุนในปี ๒๕๖๔ มีน้อย ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ณ วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ มีปริมาณน้ำใช้การได้อยู่ที่ ๑๖,๑๕๑ ล้านลูกบาศก์เมตร ซึ่งมีน้อยกว่าปี ๒๕๖๓ ถึง ๑,๓๖๖ ล้านลูกบาศก์เมตร จึงอาจเกิดภาวะขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง กระทบต่อการเพาะปลูกของเกษตรกรโดยเฉพาะในกลุ่มพืชที่ใช้น้ำมาก และ (๓) การขาดแคลนแรงงาน โดยเฉพาะกลุ่มทักษะด้านเทคโนโลยี และดิจิทัล จาสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ สถานประกอบการที่การจ้างงานเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีและดิจิทัลมีการขยายตัวอย่างมาก เนื่องจากการเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินธุรกิจโดยใช้เทคโนโลยีมากขึ้น ทั้งหุ่นยนต์ ระบบปัญญาประดิษฐ์ และอินเทอร์เน็ต ขณะที่การผลิต การยก/เปลี่ยนระดับทักษะแรงงานด้านเทคโนโลยียังไม่ตอบสนองต่อความต้องการดังกล่าว

แนวทางการบริหารจัดการตลาดแรงงาน ประกอบด้วย (๑) การรักษาระดับการจ้างงานอย่างต่อเนื่อง โดยส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเข้าถึงนโยบายเสริมสภาพคล่องของภาครัฐ เพื่อรักษาการจ้างงานในช่วงวิกฤต และเร่งรัดการดำเนินงานภายใต้โครงการพื้นฟูเศรษฐกิจเพื่อให้เกิดการจ้างงานและสร้างรายได้ลงสู่พื้นที่โดยเร็ว รวมทั้งส่งเสริมการจ้างงานผ่านระบบออนไลน์ เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสเข้าถึงงานมากขึ้น (๒) การจัดเตรียมมาตรการรองรับปัญหาภัยธรรมชาติที่จะส่งผลต่อแรงงานเกษตร โดยต้องวางแผนบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำในแต่ละพื้นที่ และส่งเสริมอาชีพเสริมให้กับแรงงานในช่วงที่ไม่สามารถทำการเกษตรได้ รวมถึงการสนับสนุนการเข้าถึงเงินทุน และการตลาด และ (๓) การสนับสนุนการพัฒนาทักษะ ปรับทักษะ และสร้างทักษะใหม่ให้กับแรงงาน เพื่อให้ตอบสนองกับความต้องการของผู้ประกอบการ โดยการเร่งประชาสัมพันธ์สิทธิประโยชน์ที่รัฐจัดให้จากการฝึกอบรมพัฒนาทักษะแรงงานของสถานประกอบการ การส่งเสริมการเข้าถึงบริการเรียนรู้ทางออนไลน์แพลตฟอร์มของภาครัฐ อาทิ “ไทยมีงานทำ” ของกระทรวงแรงงาน และ “Futureskill—newcareer.in.th” ของกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม

๑.๒ หนี้ครัวเรือนขยายตัวเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ขณะที่คุณภาพสินเชื่อยังต้องเฝ้าระวัง ④ อย่างใกล้ชิด

หนี้สินครัวเรือนในไตรมาสสามปี ๒๕๖๓ มีมูลค่า ๑๓.๗๗ ล้านล้านบาท ขยายตัวเพิ่มขึ้นเล็กน้อยที่ร้อยละ ๓.๙ ใกล้เคียงกับร้อยละ ๓.๘ ในไตรมาสก่อน หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๘๖.๖ ต่อ GDP เพิ่มสูงขึ้นตามเศรษฐกิจที่หดตัวจากผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ขณะที่ความสามารถในการชำระหนี้ปรับตัวดีขึ้นโดยไตรมาสสามปี ๒๕๖๓ ยอดคงค้างหนี้ NPLs เพื่อการอุปโภคบริโภค มีมูลค่า ๑๔.๓๒๙ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒.๙๑ ของสินเชื่อร่วมลดลงเมื่อเทียบกับร้อยละ ๓.๑๒ ในไตรมาสก่อน เป็นผลจากการซ่อมแซมและปรับโครงสร้างหนี้เพื่อชดเชยการด้อยคุณภาพของสินเชื่อ ทำให้ภาคร่วมคุณภาพสินเชื่อดีขึ้นในทุกประเภทสินเชื่อ อย่างไรก็ตาม ยังคงต้องเฝ้าระวังความสามารถในการชำระหนี้ เนื่องจากในไตรมาสสามปี ๒๕๖๓ สัดส่วนหนี้ค้างชำระไม่เกิน ๓ เดือน (Special Mention Loans: SM) ของสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคลมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ ๖.๗ ต่อสินเชื่อร่วม หรือคิดเป็น ๒ เท่าของสัดส่วน NPLs ต่อสินเชื่อร่วม ซึ่งให้เห็นถึงความเสี่ยงที่สินเชื่อดังกล่าวจะกลายเป็น NPLs หากมีปัจจัยลบมากกระทบต่อรายได้หรือความสามารถในการชำระหนี้ของครัวเรือน

แนวโน้มการก่อหนี้ของครัวเรือนในระยะถัดไป คาดว่าหนี้ครัวเรือนจะเพิ่มขึ้นใกล้เคียงกับไตรมาสก่อน ตามมาตรการกระตุ้นการบริโภคของภาครัฐ รวมถึงกิจกรรมเศรษฐกิจที่เริ่มฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไป ที่จะทำให้ความต้องการสินเชื่อบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคลเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ ในช่วงที่ผ่านมา รัฐบาลได้ดำเนินมาตรการแก้ปัญหาหนี้สินในวงกว้างและเชิงรุกอย่างต่อเนื่อง แต่สถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ระลอกใหม่จะส่งผลกระทบต่อรายได้และความสามารถในการชำระหนี้ของครัวเรือนเพิ่มขึ้น และเป็นความท้าทายสำคัญในการหาแนวทางช่วยเหลือลูกหนี้ เพื่อไม่ให้มีปัญหาสภาพคล่องซึ่งจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต และกลายเป็นปัจจัยกดดันเศรษฐกิจ โดยระยะถัดไปอาจต้องพิจารณาถึง (๑) การปรับโครงสร้างหนี้สำหรับลูกหนี้ที่เคยได้รับการปรับโครงสร้างหนี้ไปแล้ว ควบคู่กับการปรับโครงสร้างหนี้รายใหม่ (๒) การจำแนกลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ระลอกใหม่ ออกจากลูกหนี้กลุ่มอื่น เพื่อไม่ให้เกิดการที่กลุ่มลูกหนี้ที่ไม่มีปัญหาทางการเงินแต่เข้ารับมาตรการช่วยเหลือลูกหนี้ และ (๓) การต้องให้ความช่วยเหลือกลุ่มครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยเป็นพิเศษ เนื่องจากการลดลงของรายได้อาจส่งผลกระทบบูรณาการต่อการดำเนินชีพ เพราะมีภาระหนี้สินและขัดสนด้านการเงินเดิมอยู่แล้ว

๑.๓ การเจ็บป่วยโดยรวมลดลง แต่ยังคงต้องเฝ้าระวังโรคเมือ เท้า ปาก ในกลุ่มเด็กเล็กไตรมาสสี่ ปี ๒๕๖๓ การเจ็บป่วยด้วยโรคเฝ้าระวังลดลงร้อยละ ๕๑.๔ เป็นการลดลงในเกือบทุกโรค โดยผู้ป่วยโรคไข้หวัดใหญ่ลดลงร้อยละ ๘๘.๑ ผู้ป่วยด้วยโรคไข้เลือดออกลดลงร้อยละ ๖๙.๓ และผู้ป่วยโรคปอดอักเสบลดลงร้อยละ ๒๐.๙ แต่ยังต้องเฝ้าระวังโรคเมือ เท้า ปาก ในกลุ่มเด็กเล็ก เนื่องจากมีผู้ป่วยเพิ่มขึ้นกว่าเท่าตัว รวมทั้งการแพร่ระบาดของ COVID-19 และผลกระทบจากฝุ่น PM 2.5 ขณะที่ภาคร่วมปี ๒๕๖๓ การเจ็บป่วยด้วยโรคเฝ้าระวังลดลงร้อยละ ๕๐.๐ ส่วนหนึ่งเนื่องจากประชาชนตระหนักรถึงการป้องกันตนเอง ส่งผลให้การเป็นโรคตามฤดูกาลดลง

๑.๔ การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ลดลง ไตรมาสสี่ ปี ๒๕๖๓ การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ลดลงร้อยละ ๓.๒ โดยการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลดลงร้อยละ ๔.๗ และการบริโภคบุหรี่ลดลงร้อยละ ๐.๕ ขณะที่ภาคร่วมปี ๒๕๖๓ การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ลดลงร้อยละ ๓.๖ เนื่องมาจากมาตรการภาครัฐในการปิดสถานบันเทิงและการห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 และประชาชนตระหนักรถึงโทษของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

และการสูบบุหรี่ซึ่งเป็นพฤติกรรมเสี่ยงที่ทำให้เกิดโภการติดเชื้อ COVID-19 ได้ง่ายและอาการรุนแรงกว่าบุคคลทั่วไปจึงหันมาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมโดยการลด ละ เลิก การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และการสูบบุหรี่เพื่อให้มีสุขภาพที่แข็งแรงขึ้นและเป็นการลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น ทั้งนี้ ยังคงต้องให้ความสำคัญกับการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ถึงโภชนาถและพิษภัยของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่อย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความตระหนักรู้จนเกิดเป็นการปรับเปลี่ยนทัศนคติและค่านิยมของคนในสังคม

๑.๕ คดีอาญารวมลดลง แต่ยังคงต้องเฝ้าระวังการประทุษร้ายต่อทรัพย์ การลักลอบเล่นการพนัน รวมทั้งการลักลอบข้ามชายแดนเข้าประเทศอย่างผิดกฎหมายเพื่อผลการแพร่ระบาดของ COVID-19 ไตรมาสสี่ ปี ๒๕๖๓ คดีอาญารวมลดลงร้อยละ ๒๓.๗ จากไตรมาสเดียวกันของปี ๒๕๖๒ โดยคดียาเสพติดลดลงร้อยละ ๒๖.๔ คดีชีวิตร่างกายและเพศลดลงร้อยละ ๗.๘ คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ลดลงร้อยละ ๗.๕ ขณะที่ภาพรวมปี ๒๕๖๓ คดีอาญารวมลดลงเหลือกันร้อยละ ๑๔.๖ โดยคดียาเสพติดลดลงร้อยละ ๑๕.๖ คดีชีวิตร่างกายและเพศลดลงร้อยละ ๑๒.๓ คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ลดลงร้อยละ ๗.๕ สถานการณ์ช่วงต้นปี ๒๕๖๓ ที่เกิดการแพร่ระบาดของ COVID-19 รัฐบาลใช้มาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม มาตรการล็อกดาวน์ ทำให้การก่ออาชญากรรมหัวไปในช่วงดังกล่าวลดลง แต่เกิดอาชญากรรมอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๒ ร้อยละ ๙๖.๕ ภายหลังการผ่อนคลายมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของ COVID-19 รูปแบบการก่ออาชญากรรมด้านอื่นเริ่มนิ่มแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากไตรมาสสามปี ๒๕๖๓ โดยมีคดีชิงทรัพย์ วิ่งราว ลักทรัพย์ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๔ รถจักรยานยนต์ถูกใจกรรมเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔๕.๓ จึงต้องให้ความสำคัญและเฝ้าระวังคุณสมบัติกระทำการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ การแพร่ระบาดของสารเสพติดรูปแบบใหม่ รวมทั้งการลักลอบข้ามชายแดนเข้าประเทศอย่างผิดกฎหมาย การลักลอบเล่นการพนัน ซึ่งเป็นปัจจัยเสี่ยงต่อการระบาดระลอกใหม่ของ COVID-19

๑.๖ การเกิดอุบัติเหตุและผู้เสียชีวิตลดลง ขณะที่อุบัติเหตุช่วงเทศกาลปีใหม่ ๒๕๖๔ มีผู้เสียชีวิตเพิ่มขึ้น สาเหตุหลักเกิดจากตัวบุคคล จึงยังต้องรณรงค์ประชาสัมพันธ์สร้างจิตสำนึกร่วมกันลดอุบัติเหตุจากตัวบุคคลสูงสุดคือ ขับรถตัดหน้ากระชากชิดร้อยละ ๓๖.๑ รองลงมาได้แก่ ขับรถเร็วเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดร้อยละ ๓๕.๗ ภาพรวมปี ๒๕๖๓ การเกิดอุบัติเหตุ จำนวนผู้เสียชีวิต และผู้บาดเจ็บลดลงร้อยละ ๔.๗ ๑๗.๗ และ ๙.๙ ตามลำดับ และช่วงเทศกาลปีใหม่ ๒๕๖๔ แม้ได้มีการติดตามเรียนจากเทศบาลของไทยที่ผ่านมา อีกทั้งยังเป็นช่วงที่เกิดการระบาดของ COVID-19 ระลอกใหม่ จำนวนผู้เสียชีวิตช่วงเทศกาลปีใหม่เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕.๑ สะท้อนสถานการณ์บนท้องถนนที่ยังคงต้องให้ความสำคัญกับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้รถใช้ถนน สภาพแวดล้อมทางกายภาพ การบูรณาการการแก้ปัญหาอย่างจริงจังทั้งในส่วนกลางที่กำหนดนโยบาย ร่วมกับชุมชน ห้องคุน การรณรงค์ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักรู้ในการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย ตลอดจนปรับเปลี่ยนทัศนคติผู้ขับขี่ให้มีสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยอย่างยั่งยืน

๑.๗ การร้องเรียนผ่าน สคบ. และกสทช. เพิ่มขึ้น ไตรมาสสี่ ปี ๒๕๖๓ สคบ. ได้รับการร้องเรียนสินค้าและบริการเพิ่มจากช่วงเวลาเดียวกันในปีก่อนร้อยละ ๓๙.๗ โดยประเด็นด้านขายตรง และตลาดแบบตรงยังคงได้รับการร้องเรียนจำนวนมากจากการหลอกให้ร่วมลงทุน ขณะที่การร้องเรียนผ่าน กสทช. เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕๔.๒ จากช่วงเวลาเดียวกันในปีก่อน โดยส่วนใหญ่เป็นประเด็นเรื่องมาตรฐานและคุณภาพการให้บริการ ซึ่งปัจจุบัน กสทช. ออกประกาศการกำหนดและกำกับดูแลอัตราขั้นสูงของค่าบริการ

โทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศที่เกินกว่าสิทธิการใช้งาน ได้แก่ (๑) บริการเสียง (Voice) (๒) บริการข้อความสั้น (SMS) (๓) บริการข้อความมัลติมีเดีย (MMS) และ (๔) บริการอินเทอร์เน็ตเคลื่อนที่ (Mobile Internet) เพื่อให้เป็นธรรมต่อผู้ใช้บริการและผู้ให้บริการ ภาคร่วมในปี ๒๕๖๓ การรับรองเรียนผ่าน สคบ. และ กสทช. เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๖ และ ๕.๒ ตามลำดับ และมีประเด็นเฝ้าระวังในการคุ้มครองผู้บริโภคที่สำคัญ คือ (๑) สินค้าปลอมและสินค้าราคาสูงเกินจริง ทั้งที่ซื้อขายผ่านหน้าร้านและช่องทางออนไลน์ (๒) การหลอกขาย กรมธรรม์คุ้มครองเกี่ยวกับ COVID-19 (๓) ภัยไซเบอร์จากการทำงานที่บ้าน (Work from Home) และ (๔) การคุ้มครองผู้บริโภคจากการซื้อขายออนไลน์ข้ามประเทศ (Cross-Border E-Commerce) ที่ยังไม่มี หน่วยงานรับผิดชอบกำกับดูแลในส่วนที่ไม่ได้ซื้อขายผ่านแพลตฟอร์ม และที่ผ่านแพลตฟอร์มที่ไม่ได้จด ทะเบียนในราชอาณาจักร

๒. สถานการณ์ทางสังคมที่สำคัญ

๒.๑ การพัฒนาทักษะดิจิทัล มีความสำคัญกับการทำงานในอนาคต

การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ส่งผลให้อัตราการใช้อินเทอร์เน็ต สูงขึ้นมาก เนื่องจากประชาชนต้องเปลี่ยนวิถีการดำเนินชีวิต นอกจาจจะอึดอัดจากการใช้ชีวิตในระหว่างที่มี โรคระบาด ยังมีส่วนสำคัญต่อการดำเนินชีวิตในภาวะวิถีใหม่และการทำงานในอนาคต ซึ่งจากการประชุม เวทีเศรษฐกิจโลก (WEF, 2020) ชี้ว่าในอีก ๕ ปีข้างหน้า ธุรกิจก้าวร้อยละ ๕๓ มีแผนที่จะลดจำนวนแรงงาน ร้อยละ ๔๑ จะจ้างผู้เชี่ยวชาญสำหรับงานเฉพาะแทนพนักงานเดิมของตน และร้อยละ ๓๔ มีความต้องการ แรงงานที่มีทักษะมากขึ้น โดยอาชีพที่มีความต้องการมากขึ้น อาทิ Data Analysts and Scientists, AI and Machine Learning Specialists, Big Data Specialists, และ Digital Marketing and Strategy Specialists ซึ่งจะเน้นการใช้เทคโนโลยีซึ่งจำเป็นต้องอาศัยกำลังแรงงานที่มีทักษะด้านดิจิทัลและเทคโนโลยีเป็นหลัก

ขณะที่แรงงานไทยยังคงต้องพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลสำหรับการทำงานในอนาคต โดย WEF Digital skill report 2020 ระบุว่าแรงงานไทยมีทักษะด้านดิจิทัล เพียงร้อยละ ๕๕.๘ โดยอยู่ใน อันดับที่ ๘๙ จาก ๑๔๐ ประเทศ สอดคล้องกับอันดับความสามารถในการแข่งขันทางดิจิทัล (IMD world digital skill) ของ International Institute for Management Development (IMD) ซึ่งประเมินจาก ปัจจัยหลัก ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านองค์ความรู้ ด้านเทคโนโลยี และด้านความพร้อมรองรับอนาคต โดยในปี ๒๐๒๐ ประเทศไทยมีคะแนนรวม ๖๔.๒๖๕ จาก ๑๐๐ คะแนน และอยู่อันดับที่ ๗๙ จาก ๖๓ ประเทศ โดยด้าน ความพร้อมรองรับอนาคตเป็นด้านที่เป็นจุดอ่อนที่สุดมีคะแนนเพียง ๔๙.๔๓๖ อยู่อันดับที่ ๔๕ ซึ่งปัจจัยอยู่ ที่เป็นจุดอ่อนที่สำคัญคือ การฝึกอบรมและการศึกษา (อันดับ ๕๕) และทศนคติในการปรับตัวในการ ทำงานในอนาคตได้ (อันดับ ๕๓) สำหรับแนวทางการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลจากตัวอย่างต่างประเทศ สามารถจำแนกได้เป็น ๒ ส่วน กล่าวคือ (๑) การพัฒนาทักษะของแรงงาน ประกอบด้วย การขยายการเข้าถึง และผู้ใช้งาน ICT การมีนโยบายตลาดแรงงานเชิงรุกที่การดำเนินการต้องเชื่อมโยงกับทักษะที่มีความต้องการ ของตลาด และการส่งเสริมการพัฒนาทักษะแรงงานด้านดิจิทัล และ (๒) การยกระดับการศึกษาด้าน ICT โดยต้องดำเนินการตั้งแต่การวางแผนโดยเชื่อมโยงการศึกษาด้าน ICT กับแผนอื่น รวมทั้งหากลไกการสนับสนุน และดึงภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วม พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้าน ICT ให้ครอบคลุม ซึ่งรวมถึงการพัฒนาครุ ให้มีทักษะ การกำหนดมาตรฐานด้านการเรียนรู้ ICT และทำให้การเรียนรู้ ICT เป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต การมีอุปกรณ์เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน และการติดตามประเมินผลการใช้ ICT ใน การศึกษา ซึ่งประเทศไทย อาจจำเป็นรุกตื้อเพื่อพัฒนาแรงงานของไทยให้มีขีดความสามารถในการรองรับการทำงานในอนาคต และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยในที่สุด

๒.๒ หลักประกันรายได้ของผู้สูงอายุ : เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ประเทศไทยกลายเป็นสังคมสูงอายุตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ และจะก้าวเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัยโดยสมบูรณ์ (Completely Aged Society) ในปี ๒๕๖๖ และสังคมสูงวัยระดับสุดยอด (Super Aged Society) ในปี พ.ศ. ๒๕๗๖ แต่การออมในผู้สูงอายุยังไม่เพียงพอต่อการสร้างความมั่นคงในชีวิต จากรายงานเรื่อง “การเตรียมความพร้อม ด้านการเงิน และสุขภาพในสังคมอายุยืน” ของ TDRI (๒๕๖๒) ระบุว่า รายได้ที่พึงมีเมื่ออายุ ๖๐ ปี เพื่อให้พอใช้จ่ายจนถึงอายุ ๑๐๐ ปี สำหรับคนรายได้ปานกลางที่อยู่ในเขตเมืองคือประมาณ ๔.๓ ล้านบาท ขณะที่ผู้ที่อยู่ในเขตชนบทคือประมาณ ๒.๙ ล้านบาท ซึ่งในปี ๒๕๖๒ พบว่า มีครัวเรือนเพียง ๑.๒ แสนครัวเรือนเท่านั้นที่มีรายได้สูงกว่า ๒.๙ ล้านบาท สะท้อนให้เห็นว่าสถานการณ์การออมของครัวเรือนในปัจจุบันยังไม่เพียงพอ นอกจากนี้ ระบบบำนาญของไทยยังถูกจัดอันดับไว้ในระดับต่ำ โดยสถาบันระดับโลก ๒ สถาบันคือ Mercer CFA และบริษัท Allianze ซึ่งระบุตรงกันว่าประเทศไทยมีค่าตอบแทนของระบบบำนาญอยู่ในระดับต่ำ โดยเฉพาะในมิติด้านความเพียงพอ ทั้งนี้ แรงงาน ๓๗.๕ ล้านคน มีระบบบำนาญรูปแบบโครงสร้างหนึ่งรองรับคือ (๑) แรงงานในระบบ ๑๗.๕ ล้านคน มีกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ และกองทุนประกันสังคมมาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๙ (ได้รับบำนาญจากทั้งกองทุนฯ และเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ) และ (๒) แรงงานนอกระบบ ๒๐.๕ ล้านคน ซึ่งมีเพียงการออมภาคสมัครใจที่รัฐจัดให้ แบ่งเป็นกองทุนประกันสังคมมาตรา ๔๐ จำนวน ๓.๕ ล้านคน และกองทุนการออมแห่งชาติ ๒.๕ ล้านคน ซึ่งทั้งสองกลุ่มจะได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุด้วย และแรงงานที่เหลือ ๑๔.๕ ล้านคน ได้รับเพียงเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุอย่างเดียว ซึ่งหากพิจารณาความเพียงพอของบำนาญหลังเกษียณ พบว่า ประเทศไทยมีสัดส่วน Gross pension replacement rate ที่ร้อยละ ๓๗.๕ ขณะที่ค่าเฉลี่ยของ OECD อยู่ที่ร้อยละ ๕๒ ซึ่งแตกต่างกันมาก อีกทั้งอัตราทดแทนรายได้หลังเกษียณ (Replacement Rate) ของไทยซึ่งควรอยู่ที่ร้อยละ ๕๐-๖๐ แต่มีเพียงข้าราชการที่จะมีรายได้เพียงพอที่ร้อยละ ๕๐-๗๐ ของเงินเดือนเดือนสุดท้ายเท่านั้น ดังนั้น ภาครัฐควรดำเนินการ ได้แก่ (๑) การส่งเสริมการออมเพื่อสร้างหลักประกันรายได้ให้กับผู้สูงอายุ โดยการสร้างการรับรู้และเพิ่มช่องทางการเข้าถึงหลักประกันให้หลากหลายและรวดเร็วทั้งการสมัครและการขอรับสิทธิประโยชน์ และทบทวนฐานเงินเดือนสูงสุดในการคำนวณเงินสมทบประกันสังคมและปรับอัตราการออมเพื่อให้แรงงานสามารถได้มากขึ้น ขณะที่ภาคประชาชนสามารถเตรียมความพร้อมโดยการเก็บออมได้อีกทางหนึ่งด้วย และ (๒) การเพิ่มรายได้ โดยส่งเสริมการมีรายได้หลังเกษียณและความรู้ทางการเงิน การประกอบอาชีพตามความสามารถของผู้สูงวัย และเพิ่มความรู้ในการบริหารจัดการการเงิน (Financial literacy)

๓. บทความเรื่อง “พ.ร.ก. เงินกู้ให้อะไรกับประชาชน”

การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ส่งผลให้เศรษฐกิจไทยหดตัวอย่างรุนแรง กระทบต่อประชาชนทุกสาขาอาชีพ รัฐบาลจึงได้ออก พ.ร.ก. เงินกู้หนึ่งล้านล้านบาท เพื่อประโยชน์ในการแก้ปัญหาการระบาดของโรค ช่วยเหลือ เยี่ยวยา และชดเชยให้แก่ภาคประชาชน เกษตรกร และผู้ประกอบการ รวมทั้งพื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม โดย พ.ร.ก. ดังกล่าวได้กำหนดการใช้จ่ายเป็น ๓ แผนงานหลัก ได้แก่ แผนงานที่ ๑ มีวัตถุประสงค์ทางการแพทย์และสาธารณสุข โดยมีวงเงินกู้ ๔๕,๐๐๐ ล้านบาท ประกอบด้วย แผนงาน/โครงการเพื่อรับค่าใช้จ่าย ค่าเยียวยา ค่าชดเชย และค่าเสื่อมภัยสำหรับบุคลากรทางการแพทย์ การจัดซื้อ/จัดหาอุปกรณ์ทางการแพทย์ ยาธุรกษาโรค วัสดุป้องกันโรค และห้องปฏิบัติการ การรองรับค่าใช้จ่ายที่จำเป็นต่อการบำบัดรักษา/ป้องกัน/ควบคุมโรค/วิจัยพัฒนา การเตรียมความพร้อมด้านสถานพยาบาล ตลอดจนการรับมือกับสถานการณ์ฉุกเฉิน แผนงานที่ ๒ มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือ เยี่ยวยา และชดเชยผู้ได้รับผลกระทบ โดยมีวงเงินกู้ ๕๕๕,๐๐๐ ล้านบาท

และต่อมาเมื่อเกิดการระบาดระลอกใหม่ ได้รับการโอนงบประมาณจากแผนงานที่ ๓ อีกจำนวน ๔๕,๐๐๐ ล้านบาท รวมเป็น ๖๐๐,๐๐๐ ล้านบาท ประกอบด้วย แผนงาน/โครงการเพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชยให้แก่ ประชาชน เกษตรกร ผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบ แผนงานที่ ๓ มีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจ และสังคม โดยมีวงเงินกู้ ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท และต่อมาเมื่อเกิดการระบาดระลอกใหม่ ได้ออนงบประมาณไปยังแผนงานที่ ๒ จำนวน ๔๕,๐๐๐ ล้านบาท คงเหลือ ๓๕๕,๐๐๐ ล้านบาท ประกอบด้วย แผนงาน/โครงการเพื่อการฟื้นกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ฟื้นฟูเศรษฐกิจท้องถิ่นและชุมชน ส่งเสริมและกระตุ้นการบริโภคภาคครัวเรือนและเอกชน รวมทั้งการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

ปัจจุบันกรอบวงเงินกู้ภายนอกนั้นติดไปแล้วทั้งสิ้น ๗๘,๖๖๖.๒๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๗๔.๙ ของวงเงินงบประมาณรวม และมีการเบิกจ่ายแล้วประมาณร้อยละ ๔๔.๐๕ ของงบประมาณที่ได้รับ การอนุมัติทั้งหมด (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔) โดยมีโครงการที่ได้รับการอนุมัติแล้ว ๒๕๖ โครงการ อย่างไรก็ตาม วงเงินอนุมัติตั้งกล่าวจะถูกกู้และเบิกจ่ายเป็นวงตามความจำเป็นในการใช้จ่าย ซึ่งปัจจุบันมี การเบิกจ่ายแล้ว ๔๐๔,๖๓๒.๒๕ ล้านบาท สำหรับการดำเนินโครงการภายใต้แผนงาน/โครงการตาม พ.ร.ก. เงินกู้ฯ ดังกล่าว ก่อให้เกิดประโยชน์กับประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม ได้แก่ แผนงานที่ ๑ ทำให้ระบบสาธารณสุขมีความพร้อมในการรับมือการแพร่ระบาดของ COVID-19 โดยได้สนับสนุนโครงการที่สำคัญ อาทิ การจัดหายาและวัสดุอุปกรณ์ทางการแพทย์ การพัฒนาศักยภาพระบบบริการสุขภาพ การเร่งรัดการเข้าถึงวัคซีน COVID-19 สำหรับประชาชนไทย รวมถึงการสนับสนุนค่าตอบแทน เยียวยา ชดเชย และเสียงไห้ สำหรับการปฏิบัติงานของ осม. แผนงานที่ ๒ สนับสนุนเงินช่วยเหลือประชาชนกลุ่มต่าง ๆ ที่ได้รับผลกระทบกว่า ๓๑ ล้านคน โดยเฉพาะแรงงานในระบบและกลุ่มเปราะบาง ซึ่งประกอบด้วย ผู้ประกอบอาชีวอิสระ ๑๕.๓ ล้านคน เกษตรกร ๗.๕๖ ล้านคน และกลุ่มเปราะบาง ๗.๗ ล้านคน นอกจากนี้ ได้สนับสนุนโครงการเพิ่มกำลังซื้อผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ และโครงการคนละครึ่ง ซึ่งเป็นการช่วยลดภาระค่าใช้จ่าย และค่าครองชีพ พร้อมไปกับการกระตุ้นเศรษฐกิจ แผนงานที่ ๓ ทำให้เกิดการสร้างตำแหน่งงานรองรับ การว่างงานมากถึง ๔๖,๕๔๑ ตำแหน่ง โดยแบ่งเป็นการจ้างงานในท้องถิ่น ๑๕๖,๕๔๑ ตำแหน่ง และนักศึกษาจบใหม่ ๒๖๐,๐๐๐ ตำแหน่ง ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการดำเนินการจ้างงาน มีการจ้างงานในท้องถิ่นเกิดขึ้นแล้ว ๓๑,๖๑ ตำแหน่ง และโครงการจ้างนักศึกษาจบใหม่มีการจ้างงานแล้ว ๑๑,๕๖๒ ตำแหน่ง

นอกจากประโยชน์ทางตรงจาก ๓ แผนงานหลักดังกล่าวแล้ว การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต ของประชาชนภายใต้สถานการณ์การระบาดของโรคฯ ยังสนับสนุนให้ประเทศไทยเข้าสู่สังคมดิจิทัล (Digital Society) เร็วขึ้น จากการที่ภาครัฐได้กำหนดมาตรการช่วยเหลือ/เยียวยา ผ่านแอปพลิเคชันเป้าตั้ง และถุงเงิน ซึ่งทำให้คนไทยเริ่มมีความคุ้นเคยกับการใช้จ่ายเงินผ่านกระเป๋าตังอิเล็กทรอนิกส์ (E-Wallet) มาขึ้น นอกจากนี้ การลงทะเบียนขอรับสิทธิประโยชน์ในโครงการต่าง ๆ ทำให้เกิดเป็นฐานข้อมูลขนาดใหญ่ที่ได้ จำกัดอยู่บนมือถือ ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างความร่วมมือในการเชื่อมโยง ข้อมูลด้านต่าง ๆ ระหว่างหน่วยงาน

จากการดำเนินงานที่ผ่านมา ทำให้ทราบถึงบทเรียน อันจะนำไปสู่แนวทางการปรับปรุง ระบบและการเตรียมความพร้อมให้สามารถรองรับปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อาทิ (๑) การมีความพร้อม ในการรองรับโรคอุบัติใหม่ ทำให้ระบบสาธารณสุขไทยมีแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อมป้องกัน/แก้ไข ปัญหารอคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ ทั้งในด้านการจัดการเชิงยุทธศาสตร์ และบุคลากร อย่างไรก็ตาม ยังมี ความจำเป็นที่จะต้องเร่งเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับโรคให้กับบุคลากรในพื้นที่ การประสานงานและบูรณาการ ของหน่วยงาน ตลอดจนการพัฒนาฐานข้อมูลและระบบเฝ้าระวังโรคด้วยระบบดิจิทัล (๒) การมีหลักประกัน

ด้านรายได้ของประชาชนกลุ่มต่าง ๆ จะสามารถบรรลุผลกระทบจากสถานการณ์วิกฤตได้ ในช่วงการระบาด พบร้า แรงงานอุตสาหกรรม ๓๗.๕ ล้านคน (ร้อยละ ๔๖.๒ ของจำนวนผู้มีงานทำทั้งหมด) ไม่มีหลักประกัน ด้านรายได้มารองรับจากการขาดรายได้ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องสร้างความตระหนักราในการออมให้กับประชาชน และความรู้ในการบริหารจัดการเงิน โดยการบททวนรูปแบบการออมให้มีความหลากหลายเพื่อตอบสนอง ความต้องการและความสามารถในการออม (๓) การมีฐานข้อมูลบุคคลด้านสวัสดิการสังคมที่สมบูรณ์ทำให้ การช่วยเหลือประชาชนมีความรวดเร็วและตรงกลุ่มเป้าหมาย ที่ผ่านมาฐานข้อมูลบุคคลยังไม่ครอบคลุม กลุ่มเป้าหมายและมีการจัดเก็บอย่างกระฉับกระเฉง ทำให้ยากต่อการนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์และใช้ประโยชน์ ดังนั้น การพัฒนาและจัดการระบบฐานข้อมูลบุคคลจึงเป็นเรื่องจำเป็น รวมถึงการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล การกำหนดสิทธิในการเข้าถึง และสามารถเขื่อมโยงข้อมูลบุคคลระหว่างฐานข้อมูลของหน่วยงานต่าง ๆ อาทิ ข้อมูลสวัสดิการและการได้สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ เข้ากับฐานข้อมูลภาษี เพื่อใช้ในการจัดสรรความช่วยเหลือ ได้อย่างรวดเร็ว ทันการณ์ ประยุทธ์ดังบประมาณ (๔) การมีส่วนร่วมของภาครัฐภาคเอกชน และภาคประชาชนสังคม ที่ผ่านมาทุกภาคส่วนได้ร่วมมือในการจัดการการระบาด อาทิ การจัดทำสื่อความรู้เผยแพร่ การพัฒนาแอปพลิเคชัน ติดตามและเฝ้าระวังโรค เช่น หมอยัน ไทยชนะ COVID-19 Tracker การปรับตัวของภาคเอกชนที่อนุญาตให้ พนักงานทำงานที่บ้าน การตรวจคัดกรองโรคก่อนเข้าสถานที่ รวมถึงการสนับสนุนสถานที่ในการกักตัว อย่างไร้ติดต่อ การบูรณาการความร่วมมือและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนสังคม จำเป็นต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีความพร้อมในการรับมือกับสถานการณ์ต่าง ๆ ในอนาคต และ (๕) การสื่อสารประชาสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอและโปร่งใส ที่เน้นให้ประชาชนเข้าใจง่ายที่สุด โดยให้ ทราบว่าเกิดอะไรขึ้น และควรจะต้องรับมือหรือปฏิบัติตามอย่างไรในสถานการณ์วิกฤต เพื่อลดความตื่น ตระหนกจากข้อมูลหรือข่าวสารที่ไม่ตรงกับข้อเท็จจริง ตลอดจนช่วยสร้างความตื่นรู้และความร่วมมือของ ประชาชนห้องถีนและชุมชน ตลอดจนสร้างระบบการเรียนรู้ในการพัฒนา/ปรับเปลี่ยนทักษะให้สอดรับกับ ความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคต

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการโดยชอบด้วยกฎหมาย จึงขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายดนชา พิชยันน์ท)

เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

กองพัฒนาข้อมูลและตัวชี้วัดสังคม
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๔๐๘๕ ต่อ ๓๖๐๑
โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๒๘๐๓
E-mail: Montip@nesdc.go.th